

рівних засадах суб'єкти всіх форм власності і видів господарської діяльності (ст. 42 Конституції України);
– верховенство права як головний принцип правової держави, що відображається у його поділі на публічне і приватне, теорії розподілу права і закону та визнанні, що право може існувати поза своєю інституційною формою – законодавством [1].

Виходячи із значення, громадянське суспільство – це правове, демократичне, плюралістичне суспільство, основним суб'єктом якого являється вільний індивід, який реалізує свої інтереси в рамках єдиного, загальнообов'язкового для всіх закону і загального правопорядку. Людина, як член громадянського суспільства, являється повноправним і разом з тим відповідальним (яка дотримується своїх обов'язків і поважає права інших) учасником різних суспільних відносин – економічних, духовних, інформаційних тощо [2].

Дане визначення вказує на те, що громадянське суспільство є підґрунтям розвитку демократичної, правової держави, сутність соціальної спрямованості якої виявляється в тому, що держава, використовуючи всю гаму відповідних демократичних владно-управлінських засобів, забезпечує своїм громадянам економічну та іншу безпеку, особисту свободу і суспільну злагоду.

На основі встановлення того факту, що у Конституції України містяться принципи громадянського суспільства, можна із впевненістю говорити, що правове підґрунтя для його формування уже є. В подальшому необхідно максимально приділити уваги питанню розробки загальної концепції формування громадянського суспільства в Україні з урахуванням не тільки теоретично-наукових ідей, світового досвіду його побудови, що неодмінно відіграє важливу роль в даному процесі, але й з розумінням реалії об'єктивної дійсності.

Список використаних джерел:

1. Конституція України (із змінами і доп.). – К.: Атіка, 2006. – 64 с.
2. Правова культура в умовах становлення громадянського суспільства : [монографія за ред. Ю.П. Битяка, І.В. Яковюка]. – Х. : Право, 2007. – 241 с.

ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА В УКРАЇНІ

Ільченко Богдан Олександрович, студент навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри загально-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ *Пустовит Ж.М.*

Актуальність дослідження явища, яке в правничому середовищі дістало назву «проблема реалізації верховенства права», полягає у тому що розглядається проблематика недотримання принципу верховенства права в Україні.

Законотворчий процес і практика правозастосування показують, що реалізація принципу верховенства права на сьогодні стикається з рядом проблем. Насамперед, поширеним явищем є нерозуміння самого принципу верховенства права, його отождолення з радянським принципом верховенства позитивного закону. Часто застосовуються закони, які згодним чином не вписуються в концепцію природного права, відірвані від природних прав і свобод людини, порушують їх. Як і за радянських часів, громадяни часто не можуть реалізувати свої права лише через відсутність позитивного закріплення відповідних прав у законах та підзаконних актах або ж через відсутність механізмів реалізації тих прав, які задекларовані у законах.

Принцип поділу влади на законодавчу, виконавчу і судову гілки порушується, сама роль судів в системі стримувань і противаг залишає бажати кращого – фінансова, політична та інша залежність судів і суддів від інших глук влади не дозволяє судовій гілці забезпечувати баланс повноважень. Парламент і уряд, особливо останнім часом, перебирають на себе функції і повноваження, не передбачені Конституцією.

Наразі, частина юристів-науковців і політиків схильється до того, щоб окреслити вищезгаданий перелік ознак принципу «верховенства права», включаючи визначення кола суб'єктів, органів, посадових осіб, яким було б

надано повноважень застосовувати цей принцип – та закріпити це в спеціальному законі чи, навіть, Конституції України.

Обмеження переліку таких суб'єктів – Конституційний суд, Верховний суд України, Вищий спеціалізований суд, Верховна Рада, уряд і президент – частіше обґрунтовується тим, що всі інші суб'єкти, так би мовити, не маючи відповідної підготовки в сфері філософії права, розвиненого правового світогляду й здібностей до адекватного тлумачення правових норм і юридичних фактів, не зможуть «правильно» застосовувати цей принцип.

Інша точка зору, полягає в тому, що, з одного боку, сформулювати досконале визначення «верховенства права» та вичерпно окреслити його складові – априорі неможливо.

Це підтверджується світовим досвідом багаторічної діяльності органів конституційного контролю та судової влади в країнах із високо розвинутою правовою культурою суспільства й більш сталою правовою системою, наприклад, у ФРН, Франції, Італії, США тощо.

З іншого боку, підкреслюється, що принцип «верховенства права» повинен діяти на всіх рівнях суспільного й державного життя. Адже він, по-перше, є конституційним принципом, по-друге, вибірковість його реалізації в залежності від рівня застосування призведе не до розбудови правової демократичної держави, а до звуження її, навіть, знищення демократичних засад функціонування держави й суспільства.

Список використаних джерел:

1. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підручник / Пер. з рос. – Харків: Консум, 2001. – 582с.

ПРИНЦИП ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА В СУЧАСНОМУ КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМІ

Жовкла Інна Володимирівна, студент навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри загально-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ *Пустовіт Ж.М.*

Стан розвитку сучасного конституціоналізму потребує долатковий науково-теоретичної аргументації та обґрунтування що підтверджується останніми перипетіями які пов'язані з частим скасуванням парламентів до Конституційного Суду України з метою скасування, роз'яснення окремих положень Конституції України та змін до неї

На сьогоднішній день в науковій літературі з конституційного права прийнято вважати що сучасний конституціоналізм базується на п'яти основних принципах вироблених в процесі суспільного розвитку які стали світовими стандартами формування правової держави громадянського суспільства. Ці принципи по праву можна назвати витокими системи конституціоналізму. Вони забезпечують стійкий і поступальний розвиток інститутів конституціоналізму а також є базовими нормативними основами функціонального механізму сучасного українського конституціоналізму для досягнення його мети.

До них слід відносити принципи верховенства права, розподілу влад, реальності прав, свобод, обов'язків і законних інтересів людини і громадянина.

Враховуючи предмет наших тез доповідей, розглянемо принцип верховенства права, який зафіксований у ст. 8 Конституції України. Зазначений принцип у правовій державі визначає умови життєдіяльності усього соціуму, порядок створення, існування і функціонування державних органів і громадських організацій, об'єднань громадян тощо, що робить його базовим, найбільш значущим серед інших принципів конституціоналізму. Головною ідеєю принципу верховенства права є те, що не держава створює право, а право є основою в організації і життєдіяльності держави в особі її органів і посадових осіб, інших організацій [1]. А звідси випливає і твердження про те, що не держава надає права і свободи людині, а народ створює право щоб, насамперед, обмежити ним державну владу.

Принцип верховенства права утверджує абсолютну цінність людської особистості, її пріоритет над державою, природний, невід'ємний характер прав і свобод людини. Виходячи з цього, вітчизняній юридичній науці і практиці слід по-новому підійти до визначення зовнішнього виразу права, тобто до